

Betænkning afgivet af Uddannelses- og Forskningsudvalget den 3. maj 2016

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om befordringsrabat til studerende ved videregående uddannelser

(Målrkning af befordringsrabatordningen)

[af uddannelses- og forskningsministeren (Esben Lunde Larsen)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 24. februar 2016 og var til 1. behandling den 17. marts 2016. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Uddannelses- og Forskningsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og uddannelses- og forskningsministeren sendte den 2. december 2015 dette udkast til udvalget, jf. UFU alm. del – bilag 49. Den 24. februar 2016 sendte uddannelses- og forskningsministeren de indkomne høringsvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 8 spørgsmål til uddannelses- og forskningsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (DF, V, LA og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Dansk Folkepartis medlemmer af udvalget mener, at lovforslaget er en udløber af finansloven. Det handler om en justering af nogle relativt favorable befordringsordninger, der er for studerende på de videregående uddannelser. Det har vist sig, at der med de ændringer, der blev lavet tilbage i 2013, har været en meget stor stigning i udnyttelsen af befordringsfradraget for transport mellem de store hovedbyer i Danmark. Det betyder, at studerende rejser på tværs af landet for at tage deres uddannelse, hvor hensigten med de her ordninger i vores øjne i høj grad var at sikre, at man kunne

komme ude fra landdistrikterne og ind til de store byer, men ikke at man f.eks. skulle kunne blive boende i København, mens man tog en uddannelse i Odense. Med lovforslaget får man stadig dækket over 50 pct. af prisen også på de lange rejser. Derfor støtter DF forslaget.

Et *mindretal* i udvalget (S, EL, ALT, RV og SF) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Enhedslistens medlemmer af udvalget støtter ikke forslaget, da det vil forringe unges muligheder for at kunne betale transporten til og fra uddannelsesstedet og således gøre det sværere at tage en uddannelse. Det mener EL er meget kritisk. EL ønsker ikke at sætte studerende under endnu mere økonomisk pres.

Radikale Venstres medlemmer af udvalget mener, at det fortsat skal være attraktivt for studerende at benytte offentlige transportmidler, når de skal til og fra deres uddannelsessted. Det var bl.a. baggrunden for, at RV i 2012 stemte for at prioritere den offentlige transport og nedsætte taksterne.

RV mener derfor, at det er uhensigtsmæssigt at skære i befordringsrabatordningerne, da disse ordninger giver flere studerende mulighed for at gennemføre en uddannelse, uanset hvor i landet de bor.

Flere høringssvar giver udtryk for, at dette forslag vil medføre større frafald blandt de studerende og svække den sociale mobilitet. Der kan ligeledes være risiko for, at flere uddannelsesudbud i yderområderne må lukkes, hvis de ikke længere kan tiltrække tilstrækkeligt med studerende.

RV kan derfor ikke støtte lovforslaget.

Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget kan ikke støtte lovforslaget, da det vil indebære store stigninger i transportudgifterne for mange studerende og dermed forringe vilkårene væsentligt i forhold til at tage en videregående uddannelse. Forslaget vil, som fremført af flere uddannelsesinstitutioner i deres høringssvar, svække den sociale mo-

bilitet, idet de højere udgifter til transport kan få flere studerende til at falde fra eller helt opgive at begynde på en uddannelse. Lovforslaget kan samtidig svække den sunde konkurrence mellem uddannelsesinstitutionerne, fordi uddannelsessteder med høje udgifter til kollektiv transport for de studerende vil blive væsentlig mindre attraktive uanset tilrettelæggelsen af de udbudte uddannelser og kvaliteten i undervisningen m.v. Forslaget indebærer således risiko for samfundsøkonomiske tab i form af mindre og ringere uddannelse.

Forslaget medfører endvidere risiko for lukning af uddannelsesinstitutioner i landets yderområder, fordi de ikke længere vil kunne tiltrække tilstrækkeligt med studerende. Det vil være katastrofalt for byer som eksempelvis Næstved, Ka-

lundborg og Assens, hvis uddannelseslivet forsvinder som følge af højere udgifter til transport for de studerende.

Endelig vil forslaget resultere i et markant indtægtstab hos DSB på størrelsesordenen 50 til 100 mio. kr. årligt. SF frygter, at indtægtstabets hos DSB vil gå ud over togdriften og dermed få negative konsekvenser for alle rejsende med den kollektive transport.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurinn var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Jens Henrik Thulesen Dahl (DF) Marlene Harpsøe (DF) Alex Ahrendtsen (DF) Christian Langballe (DF) Tilde Bork (DF)
Merete Dea Larsen (DF) Anni Matthiesen (V) Hans Andersen (V) Peter Juel Jensen (V) Louise Schack Elholm (V)
Thomas Danielsen (V) Jakob Engel-Schmidt (V) Merete Riisager (LA) Henrik Dahl (LA) nfm. Anders Johansson (KF)
Christian Rabjerg Madsen (S) Christine Antorini (S) fmd. Jeppe Bruus (S) Kaare Dybvad (S) Julie Skovsby (S)
Mette Reissmann (S) Pernille Schnoor (ALT) Eva Flyvholm (EL) Maria Reumert Gjerding (EL) Torsten Gejl (ALT)
Carolina Magdalene Maier (ALT) Ida Auken (RV) Jacob Mark (SF) Trine Torp (SF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Tjóðveldi og Javnaðarflokkurinn havde ikke medlemmer i udvalget.

Socialdemokratiet (S)	46	Socialistisk Folkeparti (SF)	7
Dansk Folkeparti (DF)	37	Det Konservative Folkeparti (KF)	6
Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	34	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Enhedslisten (EL)	14	Siumut (SIU)	1
Liberal Alliance (LA)	13	Tjóðveldi (T)	1
Alternativet (ALT)	10	Javnaðarflokkurinn (JF)	1
Radikale Venstre (RV)	8		

Oversigt over bilag vedrørende L 126

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsnotat og høringssvar, fra uddannelses- og forskningsministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	1. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 126

Spm.nr.	Titel
1	Spm., om den foreslåede ændring af befordringsrabatten er omfattet af forlig, til uddannelses- og forskningsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, hvordan taksterne vil se ud for studerende, der bor i København, til uddannelses- og forskningsministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm., om de ændrede takster vil betyde et øget frafald, fordi studerende ikke har råd til at betale for ungdomskortet, til uddannelses- og forskningsministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm., om de ændrede takster vil føre til færre studerende på uddannelser uden for Københavnsområdet, til uddannelses- og forskningsministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om, at ministeren har oplyst, at ca. 80 pct. af lovforslagets provenu knytter sig til forhøjelsen af egenbetalingen for de studerende, der er bosat i landets største byer, og om at redegøre for, hvor de resterende 20 pct. af provenuet kommer fra, til uddannelses- og forskningsministeren, og ministerens svar herpå
6	Spm. om, at ministeren har oplyst, at ca. 80 pct. af lovforslagets provenu knytter sig til forhøjelsen af egenbetalingen for de studerende, der er bosat i landets største byer, og om at oplyse, hvor i landet de studerende, som de resterende 20 pct. af provenuet dækker over, bor, til uddannelses- og forskningsministeren, og ministerens svar herpå
7	Spm. om, hvordan pendlingen mellem de danske byer foregår med henblik på at fastlægge, hvilke kommuner der skal omfattes af befordringsrabortordningen, til uddannelses- og forskningsministeren, og ministerens svar herpå
8	Spm. om, hvilke byer der i højest grad pendles til og fra i forbindelse med deltagelse i videregående uddannelse, til uddannelses- og forskningsministeren, og ministerens svar herpå